

Fundacja Odpowiedzialna Polityka

Aleja Stanów Zjednoczonych 16/76
03-982 Warszawa

Warszawa, 6 października 2026 r.

Szanowny Pan
Karol Nawrocki
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP
ul. Wiejska 10, 00-902 Warszawa

Szanowny Panie Prezydencie,

Jako Fundacja Odpowiedzialna Polityka, niezależna organizacja społeczna zajmująca się obserwacją wyborów i rzecznictwem na rzecz rzetelnego prawa wyborczego, zwracamy się do Pana Prezydenta z prośbą o podpisanie ustawy uchwalonej przez Sejm 4 września 2026 r. i przyjętej przez Senat 24 września 2026 r. Jej centralnym elementem jest nowy sposób dokonywania korekty demograficznej, czyli regularnego dostosowywania liczby posłów wybieranych w okręgach do aktualnej liczby wyborców.

Chodzi o obywateli i o ich głos

Równość wyborów nie jest przywilejem partii ani parametrem technicznym. Jest prawem każdej obywatelki i każdego obywatela do tego, by ich głos ważył tyle samo, niezależnie od miejsca zamieszkania. Dziś tak nie jest. Podział mandatów zapisany w załączniku do Kodeksu wyborczego od ponad dwudziestu lat nie nadąża za zmianami ludnościowymi - nie z powodów prawnych, ale z braku woli politycznej. Państwowa Komisja Wyborcza (PKW) wnosiła o dokonanie korekty wielokrotnie od 2014 roku, Sejm nie decydował się jednak na podjęcie działań w tym kierunku. Sytuacja jest poważna - w styczniu 2026 r., PKW wskazała, że korekty wymaga już 23 z 41 sejmowych okręgów - problem dotyczy więcej niż połowy obywateli i obywaterek.¹

Poszanowanie Konstytucji i standardów

Art. 96 ust. 2 Konstytucji RP gwarantuje równość wyborów do Sejmu, także w wymiarze materialnym gdzie na każdy mandat powinna przypadać zbliżona liczba osób reprezentowanych. Art. 202 § 1 Kodeksu wyborczego wymaga stosowania jednolitej normy przedstawicielstwa. Dotychczasowy mechanizm, uzależniony od woli większości sejmowej, okazał się jednak martwy. Proponowane zaś w ustawie rozwiązanie opierające się na rokrocznym ogłaszaniu przez PKW liczby posłów wybieranych w poszczególnych okręgach na podstawie danych z Centralnego

¹ Państwowa Komisja Wyborcza. Informacja o realizacji przepisów Kodeksu wyborczego oraz propozycje ich zmiany. (ZPOW.502.1.2026), https://pkw.gov.pl/uploaded_files/1768328519_zpow50212026.pdf

Rejestru Wyborców usuwa tę wadę, jednocześnie nie powierzając PKW żadnej swobody decyzyjnej.

Taki sposób odpowiada standardom międzynarodowym. Ponadto realizuje zalecenie Komisji Weneckiej, by odchylenia od normy przedstawicielstwa nie przekraczały 10 procent, a mandaty były rozdzielane na nowo co najmniej raz na dziesięć lat, najlepiej poza bieżącym okresem wyborczym.² Na brak dokonywania korekty demograficznej zwracał uwagę szereg aktorów w tym OBWE/ODIHR w raportach z wyborów parlamentarnych w Polsce w 2019 i 2023 r., przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego i świata akademickiego.

Mandat Prezydenta

Panie Prezydencie, został Pan wybrany w 2025 r. niemal rekordową liczbą głosów w wyborach powszechnych i równych, w których cała Polska stanowi jeden okręg, czyli takich w których każdy głos waży dokładnie tyle samo. Pana podpis pod rzezoną nowelizacją Kodeksu wyborczego może przywrócić wyborcom materialną równość głosu w wyborach do Sejmu.

Nie jest to kwestia polityczna. Równość to przede wszystkim konstytucyjna zasada rządząca wyborami, zarówno prezydenckimi, jak i wyborami do Sejmu. Wyborcy mają podstawę by jej oczekiwać, a państwo powinno tak zarządzać procesem wyborczym by była ona gwarantowana. O korektę apelowała PKW przy trzech różnych większościach parlamentarnych, a te pozostawały pasywne. Automatyczny mechanizm raz na zawsze wyprowadza podział mandatów ze sporu partyjnego, na czym skorzystają przede wszystkim obywatele, a nie konkretna partia. Jak wynika z analiz i symulacji politologów dokonanych w oparciu o dostępne dane różne partie mogą zyskać na korekcie. Uchwalone przez Parlament zmiany nie mają jednoznacznego wygranego czy przegranego, nie można więc przypisywać im ukrytej motywacji politycznej. Wiadomo natomiast, że dzięki redystrybucji mandatów każdy głosujący będzie miał ten sam wpływ na to kto zasiądzie w Sejmie.

Zwracamy się zatem do Pana Prezydenta z prośbą o podpisanie tej ustawy. Kluczowy jest tu czas - podpisanie ustawy teraz pozwoli by wybory do Sejmu w 2027 r. odbyły się już według aktualnego podziału mandatów. Jednocześnie deklarujemy gotowość do spotkania z przedstawicielami Kancelarii Prezydenta celem podzielenia się naszymi analizami oraz doświadczeniami z obserwacji wyborów w Polsce i za granicą.

Z wyrazami szacunku,

Zofia Lutkiewicz

Prezeska Zarządu

Fundacja Odpowiedzialna Polityka